

Aktivita

ČLOVEK ROZUMNÝ ALEBO KONZUMNÝ?

Autor: Ing. Soňa Šuličová, Stredná Odborná Škola Elektrotechnická, Žilina
Cesta na kurikulum:

PREDMET	ROČNÍK	TEMATICKÝ CELOK
Elektrotechnické materiály	1. Ročník SŠ	Druhy elektrotechnických materiálov a ochrana životného prostredia

Minutáž: 1 vyučovacia hodina

Potrebujem: Tabuľka č.1: Prvky, z ktorých sa skladá mobil – 1 tabuľka pre skupinu 4 žiakov
Tabuľka č. 2: Rozdelenie elektrotechnických materiálov podľa ŠkVP – 1 tabuľka pre skupinu 4 žiakov

Provokačná myšlienka: Konzumný → Rozumný → Prírodný. Môj rebríček hodnôt. Moja zodpovednosť.

Krok po kroku

Aktivita A: Oboznámte žiakov so základnými pojmami:

1. Členenie odpadov (nebezpečné a ostatné)
2. Charakteristika nebezpečného odpadu
3. Odpad: Elektrické a elektronické zariadenia
4. Nebezpečenstvo mobilných telefónov na skládke
5. Označenie likvidácie na mobile

Aktivita B: Skupinová

6. Žiakov rozdeľte do 4-členných skupín
7. Každéj skupine rozdajte jednu tabuľku č. 1: Prvky, z ktorých sa skladá mobil
8. Každéj skupine rozdajte jednu tabuľku č. 2: Rozdelenie elektrotechnických materiálov podľa ŠkVP

9. Žiaci priradia jednotlivé prvky z tabuľky č. 1 do tabuľky č. 2 podľa definovaného rozdelenia

10. Vyhodnoťte správnosť priradenia

11. Diskutujte o možnostiach minimalizácie odpadu (likvidácia mobilu) alebo znovu použitia mobilu (bazár, inzercia, dar priateľom, rodine,... až potom zberné dvory alebo späť do predajne)

Prílohy

Príloha 1

Tabuľka č. 1: Prvky, z ktorých sa skladá mobil (údaje sú rôzne podľa druhu mobilu)

Prvok	Forma, umiestnenie	Približný obsah	Karcinogén
Pb	Elektronická sústava obvodov Sn-Pb spájky	1,5 g	áno + jed
Cd	NiCd batérie, v pokovovaných kontaktoch a prepínačoch v elektronickom obvode	25 % hmotnosti	áno
Be	Zliatina Cu +Be (98 % Cu) v spojoch vonkajších drôtov	0,1 g	áno
Co	V Li – Ion (Li iónová batéria)		áno
Ni	NiCd batérie, oceľové zliatiny		áno + alergén
Hg	Ortuťová výbojka – staré MB	0,01 g	neurolog. jed
Ag	Elektronika a klávesnicové kontakty	niekoľko g	nie
As	GaAs v mikroelektronike v sústave obvodov	do 1 mg	Áno
Sn	Pb spájky v doske plošných spojov	Stopy	Nie
Zn	Batérie, sústava elektronických obvodov		Nie
Cu	Sústava elektronických obvodov	16% (najviac)	Nie
Br	Doska plošných spojov		Áno
Al		2%	
Fe		5%	
Pt			
Au			
Sklo, keramika		16%	
plasty	Obal, nabíjačka	1/3	

Tabuľka č. 2: Rozdelenie elektrotechnických materiálov podľa ŠKVP

Druh materiálu	Prvok
Technické železo	
Vodivé materiály	
Odporové materiály	
Kovy s nízkou teplotou tavenia	
Kovy s vysokou teplotou tavenia	
Drahé kovy	
Polovodičové materiály	
Izolanty tuhého skupenstva - anorganické	
Izolanty tuhého skupenstva – organické	
Izolanty tuhého skupenstva – syntetické	
Izolanty kvapalného skupenstva	
Iné	

Príklad vyplnenej tabuľky č. 2

Druh materiálu	Prvok
Technické železo	Fe
Vodivé materiály	Cu, Al, B e
Odporové materiály	Ni
Kovy s nízkou teplotou tavenia	Pb, Cd, Hg, Sn, Zn
Kovy s vysokou teplotou tavenia	Co, Ni
Drahé kovy	Ag, Pt, Au
Polovodičové materiály	GaAs
Izolanty tuhého skupenstva - anorganické	Sklo, keramika
Izolanty tuhého skupenstva – organické	
Izolanty tuhého skupenstva – syntetické	Plast
Izolanty kvapalného skupenstva	
Iné	Br

Označenie likvidácie na mobile

